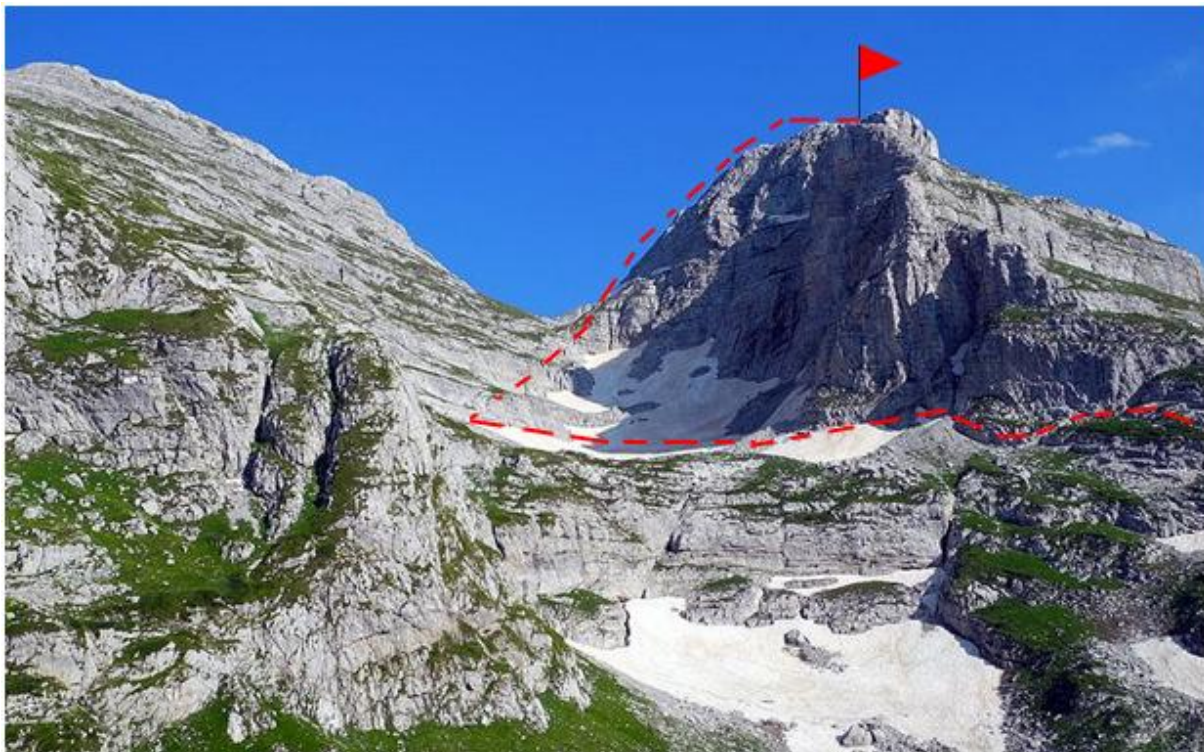

LIETUVOS ALPINIZMO ČEMPIONATAS

ĮKOPIMO ATASKAITA

10 Europos viršūnių Lietuvos 100-mečiui

Zla Kolata 2534 m aukščiausias kalnas Juodkalnijoje eina per sieną su Albanija (foto1-2)

Zla Kolata 2534 m

2017 metai

Bendrieji duomenys

Įkopimo data:	2017.09.22 vasaros sezonas
Klasė:	Techninė
Valstybė, kalnų rajonas:	Juodkalnija, Prokletijės kalnai (serb. <i>Проклетије</i> , alb. <i>Bjeshkët e Nemuna</i> , 'Prakeiktieji kalnai') arba Šiaurės Albanijos Alpės (alb. <i>Alpet Shqiptare</i>) – Dinarų kalnams priklausantis kalnų masyvas Albanijos, Juodkalnijos ir Serbijos (Kosovo) teritorijose.
Viršūnės pavadinimas ir aukštis:	Zla Kolata 2534 m (juodkal. <i>Зла Колата</i> , alb. <i>Kolata e Keq</i>) aukščiausias kalnas Juodkalnijoje (Montenegro) .
Dalyviai:	Vytautas Bukauskas <i>Shahshah 2940 m. (1986), Ostryj Tolbaček 3682 m (1988), Ploskij Tolbaček 3085 m (1988), Bezimianij 2885 m (1988), Gamčen 2576 m (1988), Tiatia 1819 m (1989), Žima 1214 m, (1990), Kala Patthar 5644 m. (1991), Island Peak 6189 m (1992), Kilimandžaras 5895 m. (2004), Suphanas 4058 m (2004), Araratas 5137 m. (2004, 2006), Damavendas 5671 m, (2005) Apo 2954 m. (2006), Ras Dašenas 4600 m.(2007), Mayonas 2462 m (2007), Stanley / Margarita 5109 m., (2009) Mt. Rinjani 3700 m (2009), Pic Bobby 2658 m (2011), , Fudzijama 3776 m. (2010, 2011, 2015), Toubkal 4167 m (2012), Iztaccíhuatl 5230 m (2012), Tajamulko 4219 m (2012), Halasan 1950 m, (2013) Yushan 3952 m, (2013), Coma Pedrosa 2946 m, (2014), Aneto 3404 m. (2014), Mulhacen 3482 m (2014), Kamerūnas 4095 m. (2014), Karthala 2361 m. (2015), Corno Grande 2912 m (2015), Korab 2864 m (2015), Deravica 2656 m (2015), Dinara 1913 m (2015), Teide 3718 m, (2015) Titlis 3236 m (2016), Pico 2351 m (2016), Carrauntoohil 1038 m (2016), Ben Nevis 1344 m (2016), Triglav 2864 m. (2016), Olimpas (Mitikas) 2919 m (2016), Gerlochovskij štit 2655 m. (2016) , Hvannadalshnjúkur 2119 m (2017), Rysy 2500 m (2017), Zugspitze 2962 m (2017), Marmolada (Punta Penia) 3343 m (2017), Grossglockner 3798 m (2017), Moldoveanu 2544 m (2017), Musala 2925 m (2017), Midžor 2170 m (2017), Zla Kolata 2534 m(2017).</i> Aušra Šimaitienė: <i>Elbrus 5642 m., Kilimandžaras 5895 m (2004). Triglavas 2864 m., Glittertindas 2465 m., Yushan 3952 m (2013)., Korab 2864 m (2015), Deravica 2656 m (2015), Dinara 1913 m (2015).</i>

Maršruto informacija

Maršruto pavadinimas ir sudėtingumo kategorija:	West (vakarų). orientaciniai 2A (rus.), toli eiti 22 km, 8 val. (puikus laikas) Pažymėti, jei maršrutas praliptas pirmą kartą!
Vertikalus aukščio skirtumas, maršruto ilgis ir bendras statumas:	-maršruto pradžia – Vusanje 1060 m - aukščių skirtumas 1474 m, -maršruto ilgis apie 22.2 km, -maršruto bendras statumas apie 30°
Atskirų techninių atkarpų ilgiai, charakteristika ir sudėtingumas:	- vasarą – žolės šlaitai, uolos . - žiemos periodu: sniego, ledo.

Iki maršruto pradžios **Vusanje 1060 m** galima privažiuoti. Toliau, nors ir kelias dar yra pora kilometrų, bet jis vietomis tik visureigiams. Toliau kalnų takas. Nelabai patogus, bet gražus praėjimas ties „baltosiomis“ uolomis (foto). Sudėtingiausias gabalas yra praėjimas pro viršūnės šiaurinį šlaitą link perėjos **2438 m.** tarp **Dobra Kolata 2528 m** ir **Zla Kolata 2534 m.** Maršrutas yra pažymėtas, bet mėginant jį trumpinti galima „užsirauti“ ant labai stačių uolų (foto 5-7). Nuo perėjos iki viršūnės einama Albanijos puse žoliniu šlaitu. Kadangi apsniktai, tai buvo slidus.

Rekomenduotina kartu pateikti ir trumpą techniškai sudėtingų atkarpų aprašymą!

Maršruto būklės ir metereologinių sąlygų aprašymas:

Kopimo metu–oras apsiniaukęs. Be lietaus. Debasys dengia kalnus nuo 2400 m. Matomumas blogas, šerkšnas. Slidi žolė ir uolos. Oro temperatūra viršūnėje apie - 2 C.

Nurodyti, jei maršrutas prastos būklės, klaidus, apledėjęs ir pan.

Maršrute esamos įrangos saugumui užtikrinti ar kopimui palengvinti aprašymas:

Nėra stacionarių saugos taškų.

Nurodyti, ar maršrute buvo panaudoti stacionarūs saugos taškai, ankstesnių kopėjų palikta įranga ir pan.

Laikas, praleistas įkopime:

Rugsėjo 22 d. kopimas į viršūnę ir nusileidimas. Viskas užtruko 8 valandas (standartas 10 val).

Laikas praleistas įkopime:

- kopimas–**5 val** (kopimas pradėtas **08:30 val.** ryte, įkopta **13:30 val.**)
- nusileidimas – **3 val.** nusileista **17:00 val.**

Taip pat nurodyti šias laiko atžymas: startas iš bazinės stovyklos, maršruto pradžia, viršūnė arba maršruto pabaiga, grįžimas į bazinę stovyklą!

Nakvynių skaičius, vietos ir sąlygos:

Kalną galima įkopti per dieną, bet galima daryti ir nakvynę. Geriausia vieta pievoje perėjus „baltų uolų“ zoną. Jei kopiama su nakvynėmis.

Įkopimo eiga

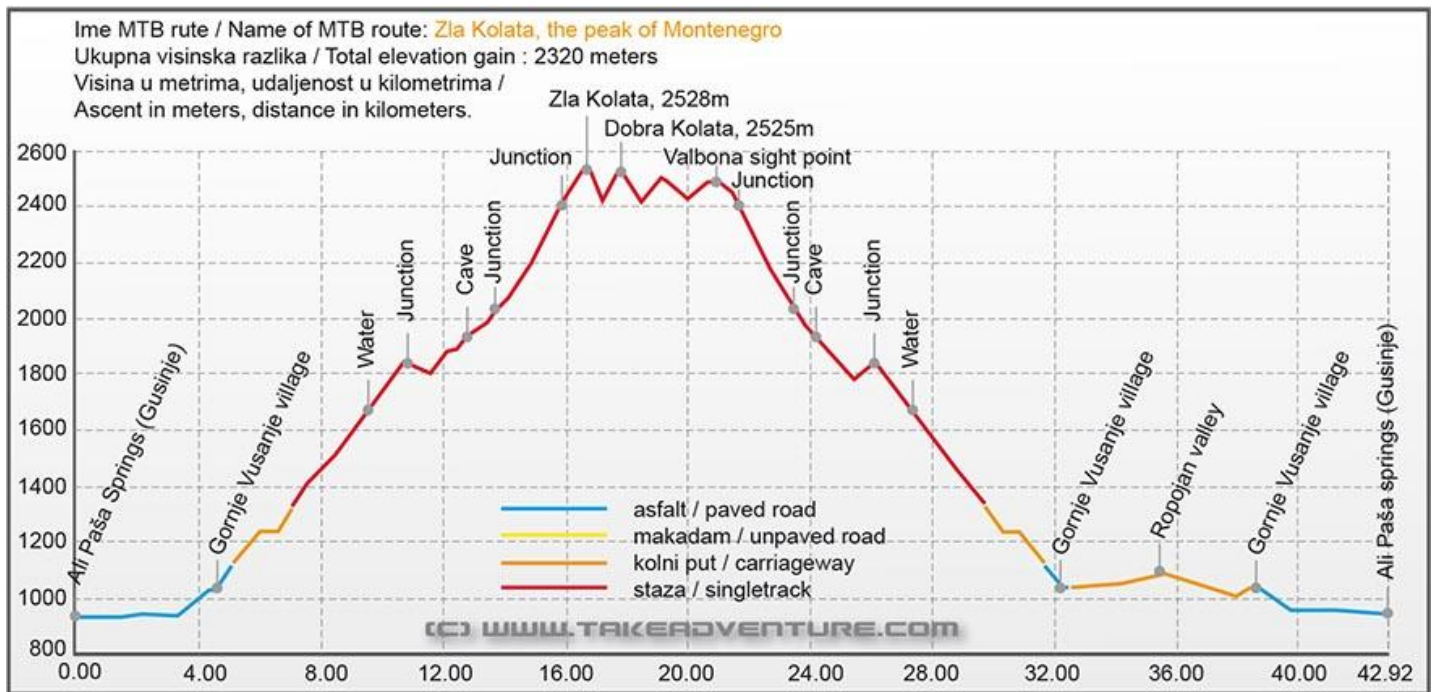
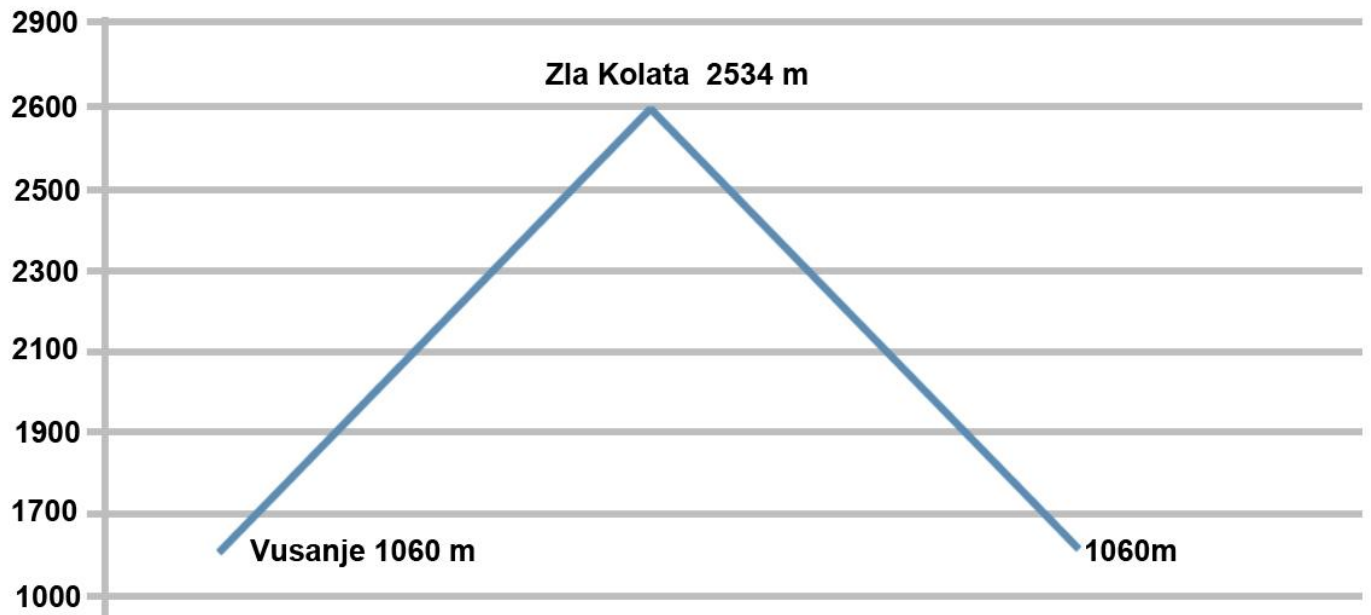
Aklimatizacija ir/arba treniruočių įkopimai:

Įkopimo eiga:

Data	Atkarpa	Metereologinės sąlygos, pastabos
09.22.2017	Vusanje 1060 m - Zarunica 1240 m – 1val - Grlata 1810 m – 2 val - Preslopit Pass 2130 m – 1val - Dobra Kolata Peak 2528 m – 2 val - Zla Kolata 2534 m	Kopimo metu–oras apsiniaukęs. Be lietaus. Debasys dengia kalnus nuo 2400 m. Oro temperatūra viršūnėje apie - 2 C.

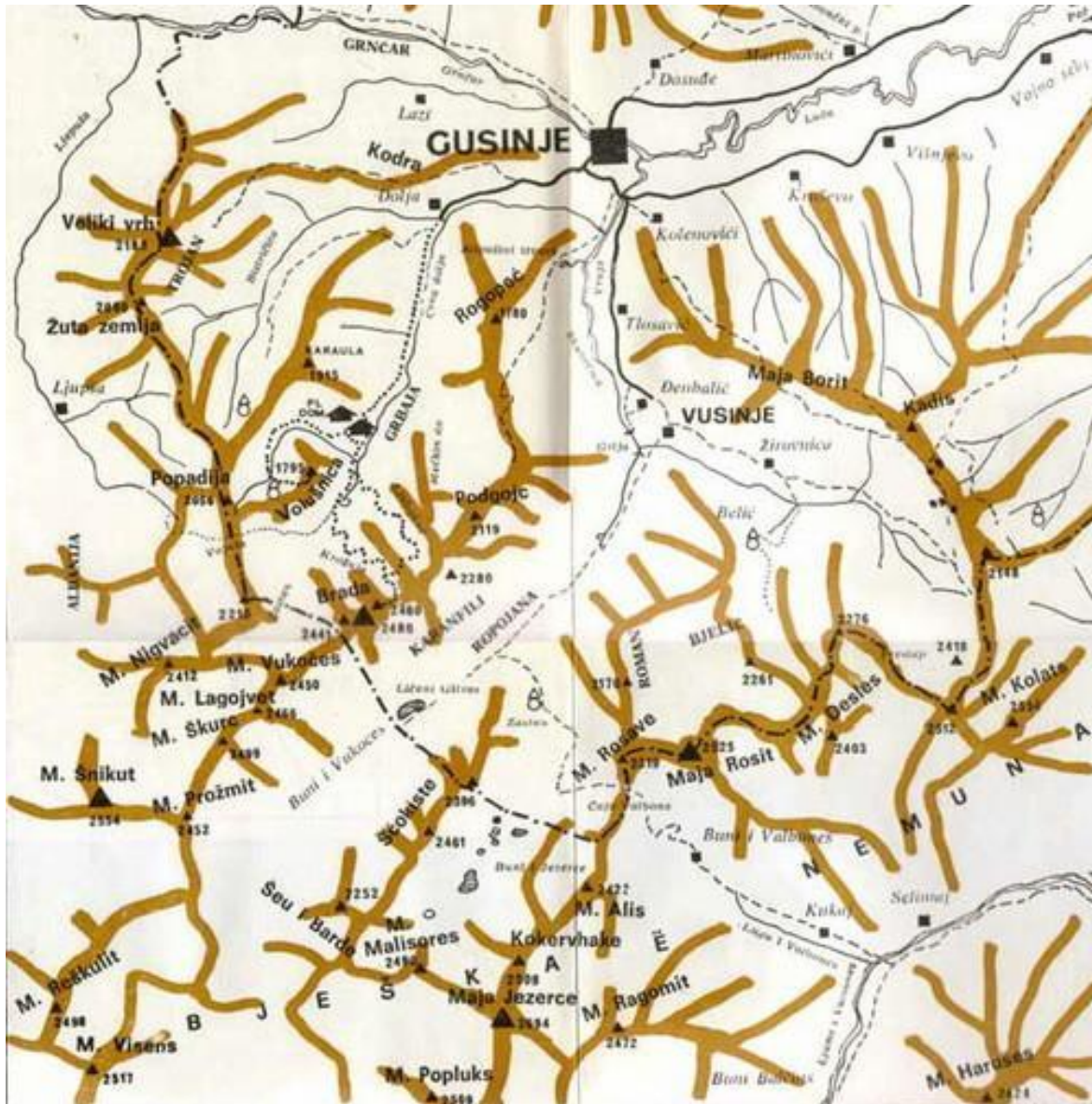

Īkopimo aukšċio grafikas:

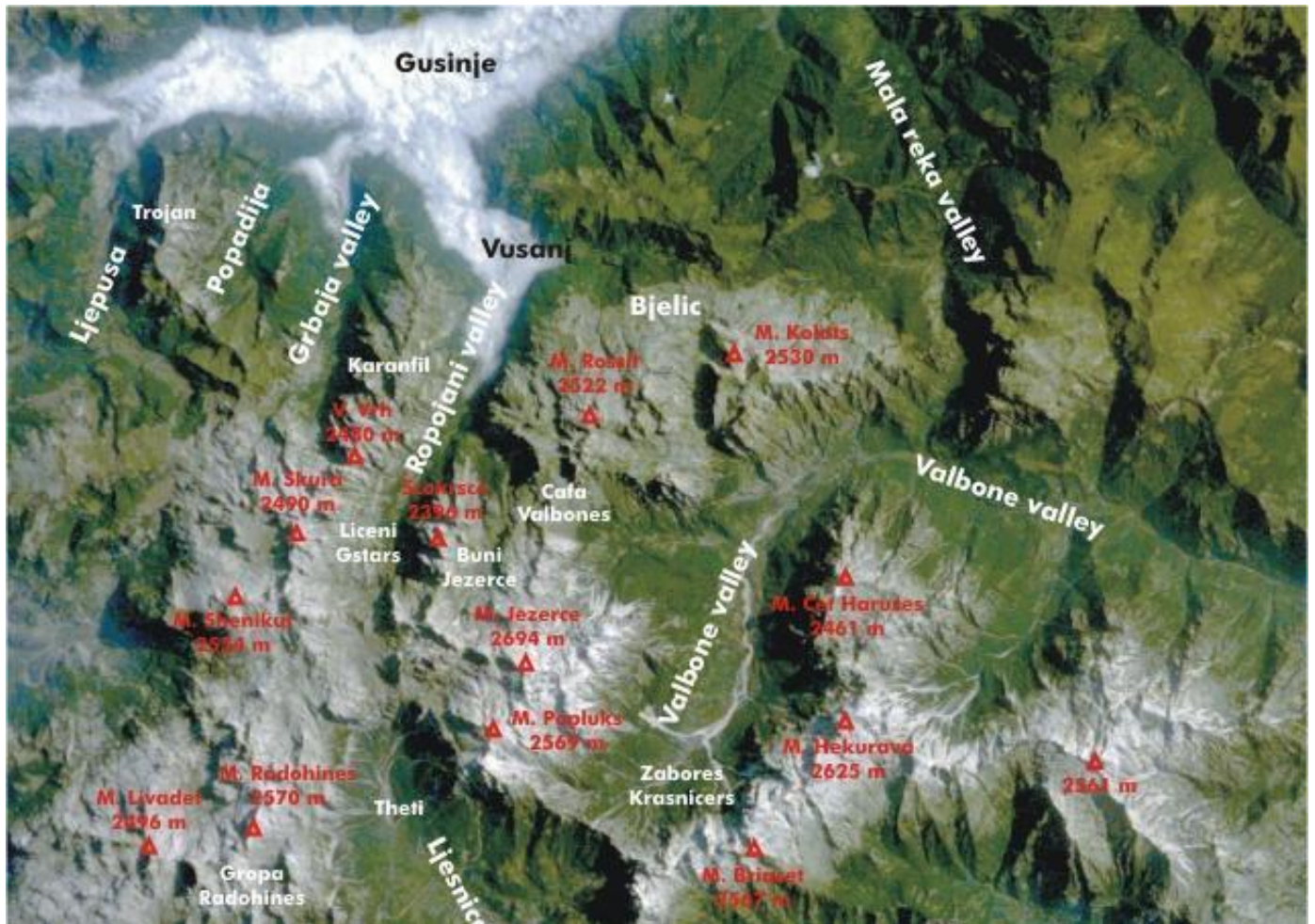
Nuotraukos ir schemas

Kalnų rajono žemėlapis (šaltinis: internetas)

Prokletijės kalnai arba Šiaurės Albanijos Alpės – Dinarų kalnams priklausantis kalnų masyvas Albanijos, Juodkalnijos ir Serbijos teritorijose (foto 3-4).

Jezercë 2 694 m

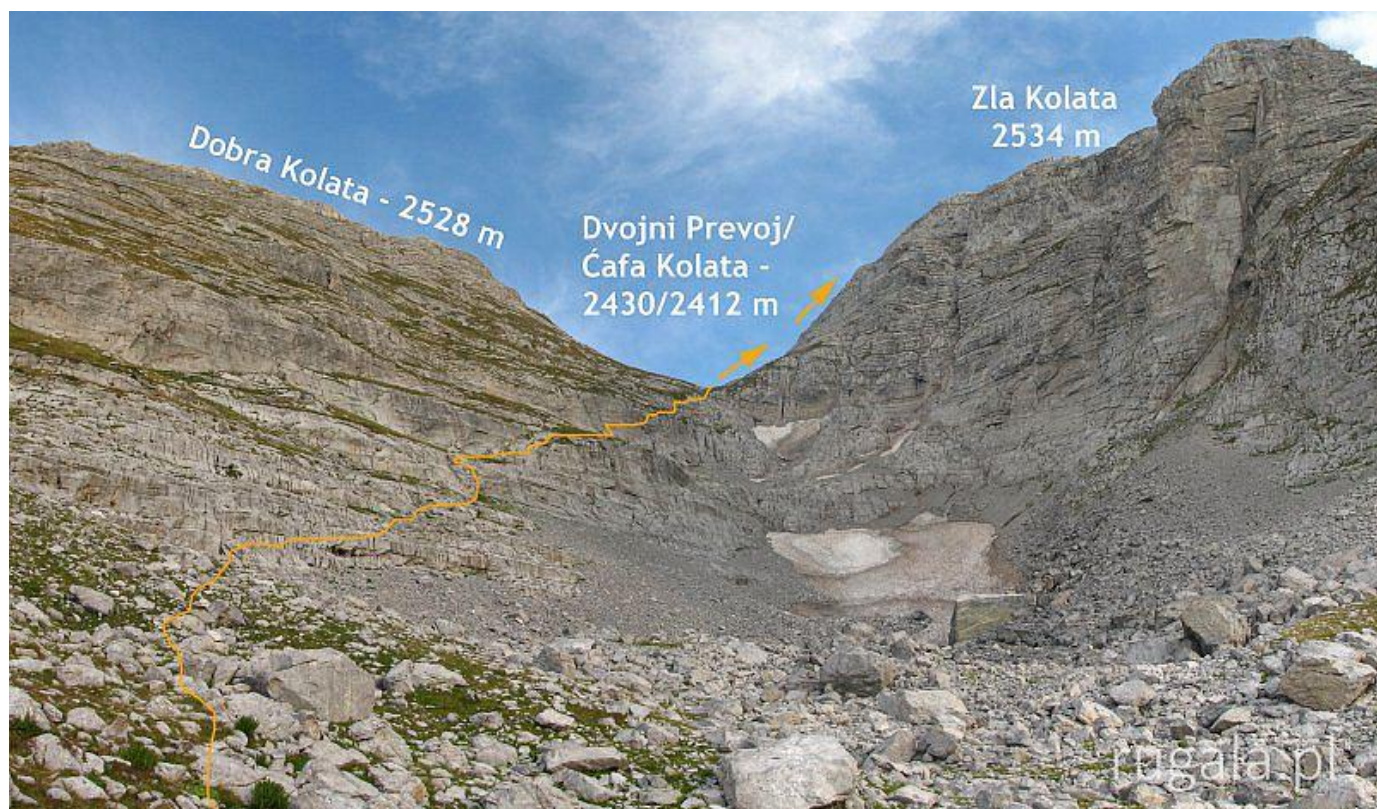
– kalnas Albanijos šiaurėje, 5 km nuo Juodkalnijos sienos; aukščiausia Prokletijės kalnų ir viso Dinarų kalnyno vieta (foto5)

Viršūnės nuotrauka su pažymėtu maršrutu.

(foto 6-7)

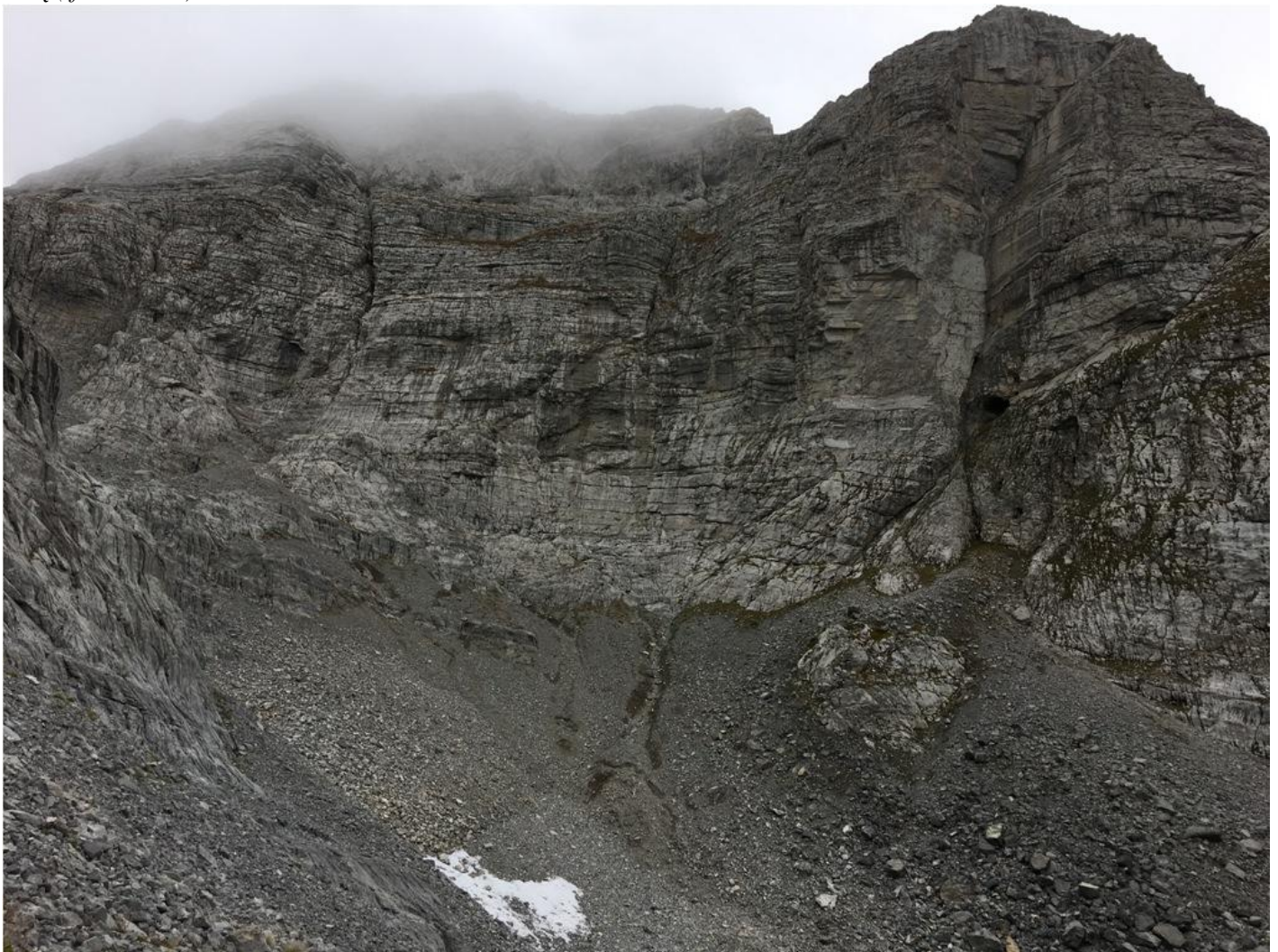

Techniškai sudėtingų atkarpų nuotraukos Pateikti bent kelias nuotraukas !

Sudėtingiausias gabalas yra praėjimas pro viršūnės šiaurinį šlaitą link perėjos 2438 m. tarp *Dobra Kolata* 2528 m ir *Zla Kolata* 2534 m. Maršrutas yra pažymėtas, bet mėginant jį trumpinti galima „užsirauti“ ant labai stačių uolų (foto 8-10)

Labai stati šiaurinė Zla Kolatos siena.

Tik leidžiantis viršūnė truputi atsivėrė (foto 11)

Nelabai patogus, bet gražus praėjimas ties „baltosiomis“ uolomis (foto 12).

Nuotrauka su dalyviais ant viršūnės arba maršruto pabaigoje
Rekomenduojama pateikti ir dalyvių nuotraukas !

2017 rugsėjo 22 d. šerkšnuotame aukščiausame Juodkalnijos taške - Zla Kolata 2534 m. Vytautas Bukauskas ir Aušra Šimaitienė (foto 13-14)

Pastabos

Pastabos neprivalomos! Pastabų turinį renkasi ataskaitos autorius pagal aplinkybes!

Aklimatizacijai ir treniruotėms įkopėme į:

Moldoveanu 2545 m (Rumunija), Musala 2925 m (Bulgarija), Midžor 2170 m (Serbija).

Moldoveanu 2545 m (Rumunija) (foto 15-16),

Musala 2925 m (Bulgarija) (foto 18-19)

Midžor 2170 m (Serbija), (foto 20-21)

Maršruto saugumas

Maršrutas pakankamai gerai markiruotas. Vasarą nėra techniškai sudėtingas, bet ilgas. 22 km, apie 8-10 val. Nelipkite blogu oru. Prokletijės arba „Prakeiktieji kalnai „ ne be reikalo turi šį vardą.

Įkopimo taktika, panaudota įranga ir kopimo technika

Kadangi toli, išeiti kuo anksčiau ryte.

Rekomendacijos

Kopti per vieną dieną.

Kontaktinė informacija Vytautas Bukauskas

El. paštas: bukauskasv@yahoo.com

Mob. tel. 8-687-33303

Vytas, Borisas ir Aušra po įkopimo(foto 22)

Lietuvos 100 – mečiui skirti įkopimai

Jubiliejų nebūna be iniciatyvų, realių ir truputį fantastinių. Lietuvos valstybės atkūrimo 100 -mečio proga vieni lipa į 100 piliakalnių, kiti drožia iš medžio 100 skulptūrų ar sodina 100 ąžuolų. Mes, mėginame šį jubiliejų įprasmingai įkopti į **10 skirtingų Europos valstybių viršūnių**, nuo *Islandijos* iki *Gibraltaro*, nuo *Baltarusijos* iki *Balkanų*. Iškeldami jose lietuvišką trispalvę ir istorinę vėliavas, mes prisimename ir primename, kad Lietuva kažkada buvo didžiausia Europos valstybė. Kalnuose, niekada negali būti tikras, kad pavyks pasiekti tikslą, o ir toms kelionėms skyrėme tik 5 savaitgalius ir dvi pilnas savaites. Bet mums pavyko su kaupu. Net per 12-ką Europos viršūnių šuoliavo Vytis ir jose plazdėjo trispalvė.

Vasario 16 - osios proga įkopėme į legendinę **Gibraltaro uolą 426 m**. Ši uola, piečiausia kontinentinės Europos išskirtinė aukštuma, buvo svarbi žmonių gyvenime jau nuo akmens amžiaus laikų. Dabar tai britų užjūrio teritorija. Įkopėme pėsčiomis vadinamaisiais Mediterranean Steps. Pakeliui iš Madrido į Gibraltarą praėjome labai įdomų Camito del Ray kanjoną, dar vadinamą "karalių keliu". Ko gero buvome pirmieji lietuviai, kurie čia lankėsi po to, kai prieš 100 metų įrengtas perėjimas buvo rekonstruotas ir pritaikytas saugiam praėjimui. Tačiau ir dabar, kai oras vėjuotas arba lietingas praėjimas uždaromas. Per ilgąjį savaitgalį Andalūzijos keliais pravažiavome 1800 kilometrų ir aplankėme Rondą, Setenil de las Bodegas, Tarifą, kur iki Afrikos telikę tik 14 km, apžiūrėjome Duna de Bolonia smėlio kopą, ir Kadizą, Sivilijoje, kur palaidotas Kolumbas, o taip pat Kordobą.

Kovo 11 – osios proga trispalvė buvo iškelta LDK aukštumoje – aukščiausioje **Baltarusijos** vietoje **Гара Дзяржынская 345 m.**, kuri seniau buvo žinoma kaip Sviataja Gara („Šventasis kalnas“). Nuo 1956 m. kalva turi LDK bajorų šeimos atstovo „geležinio Felikso“, kuris pakeitė milijonų žmonių likimus, vardą. Kalnas net 50 metrų lenkia Aukštoją, bet nedaugelis jį yra matęs. Savaitgalio išvykos metu aplankėme Nesvyžiaus ir Myro LDK pilis.

Balandžio mėn. pasiekėme **Islandijos**, šalies, kuri pirmoji pasaulyje pripažino atkurtą Lietuvos nepriklausomybę, aukščiausią kalno viršūnę mums sunkiai įsimenamam pavadinimu **Hvannadalshnjúkur 2110 m**. Viršūnė yra didžiausiame Europos ledyne, kuris užima net 8 % Islandijos teritorijos ir savo mase viršija visus Europos ledynus kartu sudėjus. Klimatas čia atšiaurus, o kai pučia garsieji Islandijos vėjai, tiesiog – arktinis. Jau tūkstančiai tautiečių yra keliavę po Islandiją ir grožėjęsi jos gamta, bet tik vienetai – nuo aukščiausio jos taško. Palankaus oro laukėme visa savaitę. Per tą laiką apvažiavome visą salą. Pamatėme beveik visas „atvirukines“ Islandijos grožybes. Tik dieną prieš išvykimą sulaukėme tinkamo kalnams oro. Kopimo dieną oras buvo fantastiškai geras: ramus ir saulėtas. Todėl pakilę galėjome stebėti vaizdus, primenančius sniego ir ledo pasaką. Mums pavyko, bet nebuvo lengva. Viršuje buvo – 24 C žvarba. Kopėme 14 valandų, nuėjome 22 kilometrus, aukščių skirtumas net 2 km, nuo 400 m aukštyje prasidedančio ledyno iki viršūnės ėjome su sniegbridžiais, po to į viršūnę – "kačių" ir ledo kablių pagalba. Ledas nuostabiai žydros spalvos ir ypatingo kietumo. Įkopimas buvo skirtas mano draugo, fotografo ir keliautojo, buvusio mūsų klubiečio *Pauliaus Normanto* atminimui.

Jau kelis metus ketinome aplankyti Norvegijos uolą, vertą viršūnės pavadinimo. Prieš 10 tūkstančių metų, ištirpus ledynams, Troliai pasitraukė iš fiordų į kalnus, bet paliko ten savo ženklus. Garsiausias iš jų - **Troltung**, "akmeninis Trolio liežuvis". Tai nuošali vieta, žiemą beveik nepasiekiamą. Nuo artimiausio civilizacijos taško ją skiria 23 kilometrai arba 12 valandų ėjimo pėsčiomis. Orai šios 1200 metrų aukštyje esančios plynaukštės nelepina net vasarą. Dažni žemi lietaus debesys, vėjas ir rūkas. Pamatyti šį stulbinantį peizažą atvyksta keliautojai iš viso pasaulio. Troltung - ko gero fotogeniškausias Norvegijos peizažas. Čia, pasidaryti *selfi* ant paties akmeninio „trolio liežuvio“ galiuko virš Hardangerio fiordo tampa prestižo reikalu ir aukščio baimės išbandymu. Jeigu neturi aukščio fobijos, tai joks čia pasiekimas, tai gali tūkstančiai, tiesiog dar viena graži vieta. Tačiau, jeigu bijai, bet įveikei baimę, sugebėjai, tai bus įsimintina diena ilgam.

Kokių tik pozų neišvysi ant uolos. Nuo romantiškų iki sportinių. Viena mergina net 3 kartus mėgino atsistoti ant rankų ant uolos paties krašto, kol jai tai pavyko. Teko fotografuoti žmones įvairiose pozose, bet tąkart net sustingau ir maniau, kad ji nusivoš. Tačiau nieko baisaus neatsitiko, bet paskutinis tragiškas įvykis buvo prieš porą metų. Mergina suklypo ant uolos krašto ir į Australiją negrižo. Ko gero, į šią vietą senasis Trolis kartkartėmis sugrįžta pažiūrėti, kaip žmonės linksminasi ant jo „liežuvio“, ir kažką pašnibžda

merginoms į ausį, kad jos tuo metu praranda realybės jausmą... 700 metrų yra aukštai.

Lietuvos karaliaus **Mindaugo karūnavimo** dieną įkopėme į to meto svarbiausių mūsų valstybės kaimynių aukščiausias viršūnes: Lenkijos - **Rysy 2500 m** ir Vokietijos - **Zugspitze 2962 m**. Abi viršūnės yra pasieniuose su savo kaimynėmis Slovakija ir Austrija. Taip susiklostė aplinkybės, kad būtent iš jų ir kopėme. Taigi, per 4 dienas aplankėme 4 šalis, nuriudėjome automobiliu 4000 km maršrutu Vilnius – Popradske Pleso – Zalzburgas – Eward – Vilnius ir iškėlėme visas turėtas vėliavas 2 viršūnėse. Be „oranžinės sraigės“ – klubo vėliavos šiuose kalnuose pabuvojo ir Gintarė – jauna mergina iš Zalcburgo. Taip tęsiame dar vieną tradiciją į keliones bei kopimus paimti mūsų emigravusius tautiečius.

Žolinių ilgąjį savaitgalį įprasminome Lietuvos valstybės simbolius iškeldami stilingiausiame Europos kalnyne – UNESCO saugomuose Dolomituose ir aukščiausioje jos viršūnėje **Marmoladoje 3343 m**, bei Alpe ant Austrijos „stogo“ **Grossglockner 3798 m** („Didysis varpas“) Europos kalnų grožybėse reikalaujančiose ištvermės, alpinistinių įgūdžių, sėkmės ir gerų oro sąlygų.

Vasaros sezono kalnų kelionių uždarymui buvo skirtas „Balkanų maratonas“ su jos gamtos ir kultūros perlais. Nuriudėjome 6000 km ir aplankėme šias **Balkanų šalis: Rumuniją, Bulgariją, Serbiją, Juodkalniją ir Bosniją**. Įkopėme į visas 5 planuotas tų šalių aukščiausias viršūnes: **Moldoveanu 2545 m, Musala 2925 m, Midžor 2170 m, Zla Kolata 2534 m ir Maglic 2386 m**. Kopimo laikas tęsėsi nuo 5 iki 14 val. Pravažiavome dviem įspūdingiausiais kalnų serpentiniais Transfagarašan Rumunijoje ir dar įspūdingesniu Albanijos šiaurėje. Per penkias kelionių po kalnus pėsčiomis dienas net du kartus gamtoje sutikome meškas Rumunijoje ir Bosnijoje. Pirmą kartą šleivakojė šuoliais šlaitu lėkį mūsų kryptimi, tai niekas net fotoaparato nesugebėjo pakelti, antrą sykį vaizdas priminė garsųjį I.Šiškinio paveikslą „Rytas pušyne“.

Šioje kelionėje dalyvavo ir aštuonmetė keliautoja Mėta Bukauskaitė. 2011 m. ekspedicijos „Filipinai’11 M.Šalčiui atminti“ metu, ji kartu su mama Seda Bukauskiene įkopė į Apo 2954 m aukščiausią kalną Filipinuose. Už šį įkopimą Mėtai buvo suteiktas jauniausios Lietuvos alpinistės vardas ir ji pateko į Lietuvos rekordų knygą. Tuo metu jai buvo 1,9 metų. Aukščiausias Balkanų kalnas dabar Mėtai buvo jau 15 – oji viršūnė. Mokykla, per mokslo metus, išleido ją į šią kelionę, kad grįžusi vaikams per pamokas papasakotų apie tą įdomų Europos pakraštį.

Prieš 3 metus, plaukiant upe tolimame Madagaskare su bendrakeleiviais žaidėme aplankytų pasaulio šalių sąrašą. Tada Europos žemėlapyje beviltiškai pralaimėjau. Dabar, aplankęs Serbiją esu pabuvojęs visose 52 Europos šalyse. Dvylikoje šalių viršūnių iškelta trispalvė ir taip pagerbtas ateinantis Lietuvos šimtmečio jubiliejus. Šioje iniciatyvoje dalyvavo 25 keliautojai, skirtingi įvairaus amžiaus ir profesijų žmonės. Visiems buvo puikus iššūkis žvilgtelėti į Europą iš viršaus, garbė išskleisti ten trispalvę, išbandyti savo ištvermę, ugdytis toleranciją bendrakeleivių ir kitų tautų, kitų kultūrų atžvilgiu!

Vytautas Bukauskas